

Handläggare
Monica Slama
Telefon: 08-508 230 92**Till**
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2016-08-25

Strategisk inriktning för företagsområden

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Lars Arvidsson
stadsdelsdirektörLars Wennberg
avdelningschef

Sammanfattning

En av stadens stora utmaningar är att kombinera behoven av nya bostäder med att säkerställa tillgången till mark för olika typer av verksamheter, inklusive verksamheter som innebär någon form av omgivningspåverkan. Stockholms stad har därför tagit fram en ny strategi för hur stadens företagsområden ska utvecklas vilka föreslås ersätta ärendet Riktlinjer för företagsområden som antogs av kommunfullmäktige år 2008.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om strategisk inriktning för företagsområden. Förvaltningen lyfter bland annat fram vikten av att säkerställa en god näringslivsutveckling i de södra delarna av Stockholm och att Telefonplan med rätt stöd har potential att bilda ett nav för kulturnäringen och utgöra en kulturell produktionsplats i Stockholm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunikationsenheten i samråd med avdelningen för samhällsplanering. Information till de fackliga organisationerna lämnas på samverkansgrupp den 9 augusti och förvaltningsgrupp den 16 augusti.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2008 ärendet ”Riktlinjer för företagsområden” vilket listade stadens dåvarande företagsområden och angav en möjlig utveckling. Stadens befolkning ökar i allt snabbare takt och stadens bostadsmål är betydligt högre 2015 än 2008.

Då omvärlden förändrats och nya prognoser visar på nya behov, inledde Stockholm Business Region Development arbetet med att tillsammans med berörda förvaltningar, uppdatera och utveckla tidigare dokument.

Andra stadsövergripande styrdokument som denna strategi har att förhålla sig till är Översiktsplan, Framkomlighetsstrategin för Stockholm 2030, En strategisk inriktning för bättre leveranstrafik 2014-2017, Miljöprogram 2012-2015, stadens strategi för levande lokala centrum m.m.

Ärendet

Ärendet ”Strategisk inriktning för företagsområden” är en konkretisering av Översiktsplanen och en strategisk inriktning med förslag till förhållningssätt som ska användas som ett planeringsunderlag vid stadsutveckling och planering, i eller i anslutning till stadens företagsområden. Dokument ersätter ärendet Riktlinjer för företagsområden som antogs av kommunfullmäktige 2008.

Stockholm växer. Under år 2030 kommer staden att ha en befolkning om cirka 1,1 miljoner invånare. Det är ungefär 10 år snabbare än vad tidigare prognoser kommit fram till. För att tillgodose behovet av bostäder har staden ambitionen att bygga 40 000 nya bostäder till 2020.

En av stadens utmaningar under denna snabba tillväxt är att balansera behoven av nya bostäder och samtidigt säkerställa tillgången till mark och lokaler för olika typer av verksamheter, inklusive verksamheter som innebär någon form av omgivningspåverkan. Det är i detta sammanhang därför viktigt att det finns en tydlig strategi för hur stadens företagsområden, och deras omgivning, ska utvecklas.

Stockholm Business Region Development har identifierat följande tre övergripande planeringsinriktningar som är viktiga för den framtida, långsiktigt hållbara, utvecklingen av näringslivet i Stockholms stad, särskilt i stadens företagsområden.

1. Inriktning för att kunna göra bedömningar och avväganden av intressen vid utveckling av mark i eller i anslutning till stadens företagsområden.
2. Inriktning för hur staden ska kunna ta fram tydliga och långsiktiga planer om hur kvarvarande företagsområden ska utvecklas. Detta utvecklas i anslutning till uppdatering av översiktsplanen.
3. Inriktning som ska utgöra stöd i kommande arbete att besluta var och hur staden ska säkra mark och lokaler för de samhällsnödvändiga störande verksamheter som inte går att blanda med bostäder och/eller handel.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är viktigt att på olika sätt tydliggöra stadens strategi för näringslivsutveckling som ska styra och tydliggöra vilken typ av näringsliv som möjliggörs i de olika verksamhetsområdena och hur arbetet med prioriterade kluster ska bedrivas. Det bidrar också till att stadens förvaltningar och bolag kommunicerar samma budskap, tidplaner och prioriteringar, något som också på sikt kan komma att påverka de lokala utvecklingsprogrammen.

Stockholm Business Region Development har identifierat fyra företagsområden i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde år 2012; Liljeholmen/Marievik, Telefonplan, Örnberg och Västberga.

I Liljeholmen/Marieviks företagsområde fanns då knappt 900 arbetsställen och drygt 16 000 anställda. Dominerande branscher var Utbildning, forskning & utveckling, Handel och ICT. Området omvandlas nu successivt för att ge plats för kontorsverksamhet och bostäder och utgör ett gott exempel på blandad stad.

I Telefonplans företagsområde fanns 180 arbetsställen och 2 600 anställda. Största branscher var inom Utbildning, forskning & utveckling, Övrigt och ICT. Området upplevs idag av många som ett kreativt kluster med Konstfack som den viktigaste motorn.

I området planerades för cirka 2 000 nya bostäder och cirka 70 000 kvm ny lokalyta. Prognosen för bostadsbyggandet har ökat och byggandet är i dagsläget i full gång som resulterar i en blandstad.

Telefonplan har med rätt stöd en stor potential att tillsammans med aktörerna vid Telefonplan möjlighet att utveckla det kreativa kluster som finns och att positionera sig internationellt men skulle behöva mer uppbackning från staden. Stort fokus internationellt ligger på att korsbefrukta olika kreativa näringar med varandra och med andra branscher såsom t.ex. film-dataspel-musik. Förvaltningen har samlat erfarenheter om detta genom projektet Cross Innovation. Inom modebranschen pågår en förstudie med stöd från Tillväxtverket, för att undersöka möjligheterna att upprätta en produktionsfond som skulle kunna överbrygga produktionsfaserna. Detta skulle även kunna vara aktuellt för andra konstnärliga områden för att behålla produktioner och arbetstillfällen på Telefonplan och i Stockholm.

I Örnbergs företagsområde fanns drygt 100 arbetsställen och 1 000 anställda. Området är förhållandevis litet och omges av bostäder och förskolor. Störst branscher var Handel, Finans & fastighet samt Utbildning, forskning & utveckling. Området omvandlas succesivt med nya bostäder. Ur förvaltningens perspektiv är det en positiv utveckling att Örnberg föreslås omvandlas för fler bostäder med tanke på att tung trafik och buller nära våra förskolor minskar.

Västberga företagsområde omfattar knappt 600 arbetsställen och drygt 9000 anställda. De dominerande branscherna är främst Handel/Logistik och Bygg. Västberga är Stockholms största industri- och terminalområde och utgör omlastningsstation och distributionscentra för en mängd olika varor.

Idéer om bostadsbebyggelse i Västberga verksamhetsområde har dykt upp från och till under flera år. Trots det mycket stora trycket på bostäder har staden pekat ut Västberga som strategiskt viktigt som fortsatt terminalområde enligt översiktsplanen.

Området har en stor utvecklingspotential med att bli ett attraktivt industriområde och diskussioner med företagarföreningen har pågått avseende bildande av en Business Park gällande skötsel av mark, städning, samordning av framkomlighet och trygghetsfrågor.

Förvaltningen ser positivt på att den framtida inriktningen som industriområdet för Västberga behålls och utvecklas. Ett viktigt argument är att balansera stadens arbetsmarknad mellan norra och

södra delarna av Stockholm. Strategin ger också en förutsägbarhet om utveckling av mark i eller i anslutning till företagsområdet vilket gynnar långsiktiga investeringar. Områdets närhet till Telefonplan stärker också möjligheterna till viss konstnärlig produktion.

Viktigt att ha i åtanke är att 80 % av företag och arbetsställen ligger utanför ett företags- eller industriområde och att näringslivets behov förändras. Så kallade Wifi Hotspots och mötesplatser för att träffa olika nätverk är något som lyfts fram för att förenkla företagandet. Där anser många att staden borde agera i högre grad som en neutral organiserande part.

Bilagor

Remisshandlingarna publiceras på <https://insynsverige.se/stockholm-hagerstenliljeholmen> under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnds sammanträde 2016-08-25.